

საქმე № 421310019002807428
N3/4-19

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

03.10.2019

ქ. ყვარელი

შესავალი ნაწილი

ყვარლის მაგისტრატი სასამართლო
მოსამართლე ნუნუ ნემსიწვერიძე
სხდომის მდივანი გვანცა სოლოლაშვილი

თავდაპირველი სარჩელი:

მოსარჩელე: სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ ყვარლის
რაიონული განყოფილება;

წარმომადგენელი: გი----- გო----ძე;

მოპასუხე: ამ----- ნა-----ვი;

წარმომადგენელი: გი----- ბე-----ლი;

დავის საგანი: ზედმეტად მიღებული სახელმწიფო გასაცემელის
სახელმწიფო ბიუჯეტში დაბრუნება.

შეგებებული სარჩელი:

მოსარჩელე: ამ----- ნა-----ვი;

წარმომადგენელი: გი----- ბე-----ლი;

მოპასუხე: სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ ყვარლის

რაიონული განყოფილება; სოციალური მომსახურების სააგენტო;
წარმომადგენელი: გი----- გო----ძე;

- დავის საგანი:** 1. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 28 მაისის გადაწყვეტილება N04/28525 ამ----- ნა-----ვისათვის თანხის დაკისრების თაობაზე ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;
2. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსის პავლე ცაძიკიძის 2018 წლის 19 ივნისის N0----- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის 8000 ლარის დაკისრების თაობაზე;
3. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს უვარლის რაიონული განყოფილების უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის ვალერიან ბურდიაშვილის 2018 წლის 17 ივლისის N0----- და 2018 წლის 30 აგვისტოს N0----- წერილები, ასევე 2018 წლის 12 ოქტომბრის N4-- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის ფულადი თანხის დაკისრების თაობაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თავდაპირველი სასარჩელო მოთხოვნა და შეგებებული სარჩელის მოპასუხის პოზიცია:

1.1. საარსებო შემწეობის სახით ამ----- ნა-----ზე გაცემული თანხის - 8000 ლარის დაბრუნების ვალდებულების დაკისრება.

1.2. სარჩელის თანახმად, ამ----- ნა-----ვის (პირ. N 4-----) ოჯახი იღებდა საარსებო შემწეობას.

1.3. ყვარლის მუნიციპალიტეტის სოფელ ჩანთლისყურეში მცხოვრებ ამ----- - ნა-----ვის ოჯახს (პ/ნ 4-----, ს/კ 0-----) გაუუქმდა რეგისტრაცია 2018 წლის 28 აპრილს ოჯახის ხელოვნურ დაყოფასთან დაკავშირებით, კერძოდ: დეკლარაციის შევსების დროს 2015 წელს ამ----- ნა-----ვის შვილის გა----- ნა-----ვას მეუღლე მი----- მუ----- 2012 წლიდან ცხოვრობდა ამავე ოჯახში, მაგრამ დეკლარაციის შევსების დროს იმყოფებოდა აზერბაიჯანის რესპიბლიკაში, ბოლო ერთი წელია იგი მუდმივად ცხოვრობს საქართველოში, ამავე ოჯახში. აღნიშნული ფაქტი გა----- ნა-----ვამ განმარტებით ბარათზე ხელმოწერით დაადასტურა.

1.4. 2015 წლის 1 დეკემბრიდან 2018 წლის 1 აპრილამდე ოჯახის საბანკო ანგარიშზე ჩარიცხულმა თანხამ შეადგინა 14792 ლარი. (ყოველთვიურად ჩარიცხული საარსებო შემწეობა შეადგენდა 500 ლარს).

1.5. 2016 წლის 22 დეკემბრის N197-რს კანონით „სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე 2016 წლის 1 დეკემბრამდე ზედმეტად გაცემული საარსებო შემწეობა ლეგალიზებულად ითვლება. აქედან გამომდინარე მოსარჩელე ითხოვს ლეგალიზაციის შემდგომ პერიოდში გაცემულ საარსებო შემწეობის ხაზინაში დაბრუნებას, რაც წარმოადგენს 8000 ლარს და ამ თანხის დაკისრებას მოპასუხეზე.

1.6. შეგებებული სარჩელი თავდაპირველმა მოსარჩელემ და შეგებებული სარჩელის მოპასუხემ, არ სცნო და განმარტა, რომ მოხდა ოჯახის ხელოვნური დაყოფა, რის გამოც ამ----- ნა-----ვის ოჯახს კანონის დაცვით შეუწყდა სოციალური შემწეობა და „მიზნობრივი სოციალური დახმარების დანიშვნისა და გაცემის წესის“ 18¹ მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად უსაფუძვლოდ გაცემული საარსებო შემწეობა უნდა დაბრუნდეს ხაზინაში, ხოლო გასაჩივრებული ადმინისტრაციუ-სამართლებრივი აქტები, როგორც კანონის სრული დაცვით გამოცემული უნდა დარჩეს ძალაში და შეგებებული სარჩელის მოსარჩელეს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე ეთქვას უარი.

2. მოპასუხის და შეგებებული მოსარჩელის პოზიცია

2.1. მოპასუხემ შესაგებლით თავდაპირველი სარჩელი არ სცნო და განმარტა, რომ მოპასუხეს სოციალური შემწეობა შეუწყდა ოჯახის იმ შემადგენლობაზე რაზედაც დაენიშნა. აღნიშნულის დასადასტურებლად წარმოადგინა 2019 წლის 18 მარტს გაცემული ყვარლის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ჭიკაძის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ცნობა, რომლის მიხედვით ამ----- ნა-----ვის ოჯახი შედგება 7 წევრისაგან და მასში არ არის მითითებული მი----- მუ-----.

2.2. ასევე მიპასუხის წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსის პავლე ცაიკიძის 2018 წლის 19 ივნისის N0----- მოხსენებით ბარათში მითითებულია ყოფილი სოციალური მუშაკის გი----- ვა-----ლის მიერ სოციალურად დაუცველი ოჯახების სოციალურ-ეკონომოკური მდგომარეობის შეფასების წესის დამტკიცების თაობაზე საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2010 წლის 20 მაისის N141 ბრძანებაში ცვლილებების შეტანის შესახებ, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2015 წლის 22 მაისის N01-14 ბრძანების მე-3 თავის 6-ე მუხლის მე-4 პუნქტის დარღვევაზე. მოპასუხის წარმომადგენლის მოსაზრებით, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს წარმომადგენელმა დაარღვია კანონი, იმაზე მიუთითებლად, თუ რაში გამოიხატება მოპასუხის მიერ კანონის დარღვევა, მიღებული გადაწყვეტილება სოციალური შემწეობის შეწყვეტის და მიღებული შემწეობის, უსაფუძვლო გამდიდრების სამოქალაქო კანონმდებლობის საფუძველზე, უკან დაბრუნების

მოთხოვნა არის უკანონო და დაუსაბუთებელი. მოპასუხემ საბოლოოდ მოითხოვა არ დაკმაყოფილდეს თავდაპირველი სარჩელი, როგორც უკანონო და დაუსაბუთებელი.

მოპასუხე ამ----- ნა-----ვმა შეგებებული სარჩელით მოითხოვა: 1. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 28 მაისის გადაწყვეტილება N0----- ამ----- ნა-----ვისათვის თანხის დაკისრების თაობაზე ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;

2. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსის პავლე ცაძიკიძის 2018 წლის 19 ივნისის N0----- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის 8000 ლარის დაკისრების თაობაზე;

3. ბათილად იქნას ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ყვარლის რაიონული განყოფილების უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის ვალერიან ბურდიაშვილის 2018 წლის 17 ივლისის N0----- და 2018 წლის 30 აგვისტოს N0----- წერილები, ასევე 2018 წლის 12 ოქტომბრის N4-- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის ფულადი თანხის დაკისრების თაობაზე.

შეგებებული სარჩელის მოთხოვნის საფუძვლად მითითებულია იგივე გარემოებები, რაც თავდაპირველი სარჩელის მიმართ უარის თქმის საფუძვლია დამატებით მიუთითა, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ისე შეუწყვიტა საარსებო შემწეობა ამ----- ნა-----ვის ოჯახს, რომ არ გამოიკვლია, რა სარგებელი მიიღო მან ოჯახის ხელოვნური დაყოფით, თუ ასეთს ადგილი ჰქონდა. არ იქნა გამოკვლეული ოჯახის რეალური ეკონომიკური მდგომარეობა და შემადგენლობა.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

მხარეთა შორის უდავო ფაქტობრივი გარემოებები არ დადგენილა.

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. ამ----- ნა-----ვის ოჯახს დაენიშნა სოციალური დახმარება 7 წევრზე - თვეში 500 ლარის ოდენობით. მისი სარეიტინგო ქულა შეადგენდა 23270-ს.

მტკიცებულება: სარჩელზე თანდართული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები.

3.2.2. სოციალური დახმარების დანიშვნის შესახებ ყვარლის სოციალური

მომსახურების რაიონულ განყოფილებას განცხადებით მიმართა მოპასუხე ამ----- ნა-----ვმა, რომელმაც აიღო ვალდებულება, დაუყოვნებლივ ეცნობებინა სააგენტოსთვის ოჯახის წევრთა შემადგენლობაში მომხდარი ცვლილებების ანდა იმ გარემოებების დადგომის შესახებ, რომელსაც თან მოყვებოდა ოჯახის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მტკიცებულება: სარჩელზე თანდართული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები.

3.2.3. სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2018 წლის 20 აპრილის N0----- ბრძანების საფუძველზე, ამ----- ნა-----ვის ოჯახის სოციალურ ეკონომიკური მდგომარეობის გადამოწმებისას, გადამოწმების პერიოდისათვის „სოციალურად დაუცველი ოჯახის მონაცემთა ერთიან ბაზაში“ არსებულ მდგომარეობას არ შეესაბამებოდა ამ ოჯახის მონაცემები და დადგინდა, რომ ოჯახი ხელოვნურად იყო დაყოფილი, რადგან დეკლარაციის შევსების დროს არ იყო დეკლარაციაში შეყვანილი ოჯახის წევრი მი----- მუ-----, რომელიც ამ ოჯახში ცხოვრობდა 2012 წლიდან. ამ მიზეზით ოჯახს შეუწყდა საარსებო შემწეობა და დაეკისრა 8000 ლარის სახელმწიფო ხაზინაში დაბრუნება, რომელიც მიღებული აქვს 2017 წლის იანვრის თვიდან 2018 წლის აპრილის თვემდე პერიოდში.

მტკიცებულება: სარჩელზე თანდართული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები; მოწმე სოციალური მომსახურების სააგენტოს კახეთის სოციალური მომსახურების სააგენტოს სამხარეო ცენტრის კონტროლის მონიტორის ილ-- ბა-----ლის ჩვენება (იხ. ოქმი).

3.2.4. მოპასუხე ამ----- ნა-----ვმა წარმოადგინა 2019 წლის 18 მარტს გაცემული ყვარლის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ჭიკაძის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ცნობა, რომლის მიხედვით ამ----- ნა-----ვის ოჯახი შედგება 7 წევრისაგან და მასში არ არის მითითებული მი----- მუ-----.

მტკიცებულება: 2019 წლის 18 მარტს გაცემული ყვარლის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ჭიკაძის ადმინისტრაციულ ერთეულში, ცნობა N32.

სამოტივაციო ნაწილი:

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სასამართლომ განიხილა რა მოცემული საქმე, მიაჩნია, რომ თავდაპირველი სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო შეგებებული სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5. კანონები, რომლითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

„სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონი, „სოციალური დახმარების პროგრამის განხორციელების ძირითადი პრინციპების, სოციალური დახმარების ოდენობის გაანგარიშების, ღონისძიებათა დაფინანსებისა და ანგარიშსწორების წესი“ „ქვეყანაში სიღატაკის დონის შემცირებისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის სრულყოფის ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 აპრილის № 126 დადგენილება, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.

6. სამართლებრივი შეფასება

„სოციალური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის თანახმად, ეს კანონი ვრცელდება საქართველოში კანონიერ საფუძველზე მუდმივად მცხოვრებ, სპეციალური მზრუნველობის საჭიროების მქონე პირებზე, ლატაკ ოჯახებსა და უსახლკარო პირებზე.

„სოციალური დახმარების პროგრამის განხორციელების ძირითადი პრინციპების, სოციალური დახმარების ოდენობის გაანგარიშების, ღონისძიებათა დაფინანსებისა და ანგარიშსწორების წესის“ (დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2006 წლის 28 ივლისის № 145 დადგენილებით) მე-6 მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტების თანახმად, ოჯახი, რომლის სარეიტინგო ქულაც 30001–ზე ნაკლებია, საარსებო შემწეობა განისაზღვრება 50 ლარით ოჯახის თითოეულ წევრზე.

როგორც აღინიშნა, ამ----- ნა-----ვის ოჯახს დაენიშნა სოციალური დახმარება 7 წევრზე - თვეში 500 ლარის ოდენობით; მისი სარეიტინგო ქულა შეადგენდა 23270-ს.

„ქვეყანაში სიღატაკის დონის შემცირებისა დამოსახლეობის სოციალური დაცვის სრულყოფის ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 24 აპრილის № 126 დადგენილების მე-6 მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით განაცხადის შევსება და სააგენტოში ჩაბარება ადასტურებს, რომ ოჯახი თანახმაა, ოჯახის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის, დემოგრაფიული (ოჯახის წევრთა რაოდენობის გაზრდა ან შემცირება) ან სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეცვლის შესახებ, რაც იწვევს ოჯახის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას აცნობოს სააგენტოს ამ ცვლილებიდან ერთი თვის ვადაში;

ამდენად, მოპასუხე ვალდებული იყო, ეცნობებინა სოციალური მომსახურების სამხარეო ცენტრისათვის ოჯახის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეცვლის შესახებ, რაც მისი ოჯახის მდგომარეობის

გაუმჯობესებას იწვევდა.

სასამართლო განმარტავს, რომ კანონის ამ დანაწესიდან გამომდინარე ამ---
--- რა-----ვს ვალდებულება ჰქონდა ცვლილების შესახებ გაეკეთებინა
განცხადება, თუ მის ოჯახში ცვლილება მოხდებოდა გაუმჯობესების
კუთხით.

სასამართლოზე გამოკვლეული ფაქტობრივი გარემოებებიდან ვერ
დგინდება ოჯახის წევრის მი----- მუ-----ს შემომატებით რა გაუმჯობესება
მიიღო ოჯახმა.

უფრო მეტიც ეს საკითხი საერთოდ არ გამხდარა ადმინისტრაციული
ორგანოს განხილვის საგანი.

სასამართლო ასევე ყურადღებას მიაქცევს იმ ფაქტს, რომ მოპასუხე ამ-----
ნა-----ვის მიერ წარმოდგენილია 2019 წლის 18 მარტს გაცემული
ყვარლის მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენლის ჭიკაძის
ადმინისტრაციულ ერთეულში, ცნობა, სადაც დაფიქსირებული, რომ მისი
ოჯახი შედგება 7 წევრისაგან, სადაც არ არის მითითებული მი----- მუ-----.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 3-ე მუხლის 1-ლი
ნაწილის თანახმად - ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში მხარეები
სარგებლობენ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3
მუხლით მინიჭებული უფლება-მოვალეობებით.

ამავე კოდექსის 4-ე მუხლის თანახმად- ადმინისტრაციული საქმის
განხილვისას მხარეები სარგებლობენ საქართველოს სამოქალაქო
საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლით მინიჭებული უფლება-
მოვალეობებით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 4-ე მუხლის 1-ლი
ნაწილის თანახმად - სამართალწარმოება მიმდინარეობს
შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი
უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი
მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული
მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონვე
განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ
მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს
დადასტურებული ეს ფაქტები.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად
-თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი
ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს.

ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა)
ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, ფაქტების კონსტატაციის
მასალებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და
ექსპერტთა დასკვნებით.

საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

ამავე კოდექსის 103 ე მუხლის მიხედვით - მტკიცებულებებს სასამართლოს წარუდგენენ მხარეები.

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილობის საფუძვლებს ადგენს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლი, რომლის პირველი ნაწილის მიხედვით - ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები.

ამავე მუხლის 2-ე ნაწილის თანახმად - ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-6 მუხლი ადგენს - თუ ადმინისტრაციულ ორგანოს რომელიმე საკითხის გადასაწყვეტად მინიჭებული აქვს დისკრეციული უფლებამოსილება, იგი ვალდებულია ეს უფლებამოსილება განახორციელოს კანონით დადგენილ ფარგლებში.

ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია განახორციელოს დისკრეციული უფლებამოსილება მხოლოდ იმ მიზნით, რომლის მისაღწევადაც მინიჭებული აქვს ეს უფლებამოსილება. ხოლო მე-7 მუხლის თანახმად - დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას არ შეიძლება გამოიყენოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, თუ პირის კანონით დაცული უფლებებისა და ინტერესებისათვის მიყენებული ზიანი არსებითად აღემატება იმ სიკეთეს, რომლის მისაღებადაც იგი გამოიყენა.

დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა.

შეგებებული სარჩელის მოპასუხე მხარეს არ წარმოუდგენია და საქმეში არ მოიპოვება მტკიცებულება, იმის შესახებ. რომ სადავო ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ – სამართლებრივ აქტის მიღების დროს შესწავლილი იყო საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დარღვეულია ზოგადი ადმინისტრაციული

კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 პუნქტის მოთხოვნა, რომლის მიხედვითაც ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, არგუმენტებზე, რომლებიც არ არის სათანადოდ გამოკვლეული და შესწავლილი. ხოლო საქართველოს ასკ-ის მე-17 მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, ინდივიდუალური ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის ან ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ სარჩელის წარდგენის შემთხვევაში მტკიცების ტვირთი ეკისრება ადმინისტრაციულ ორგანოს, რომელმაც გამოსცა ადმინისტრაციული აქტი.

6.9 ადმინისტრაციულ წარმოებაში დაინტერესებული პირის მონაწილეობა აძლევს მას შესაძლებლობას დაიცვას თავისი უფლებები და პასუხობს პირის მოლოდინს, იმასთან დაკავშირებით, რომ მის მიმართ კანონიერი და დასაბუთებული აქტი გამოიცემა. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნაწილის მიხედვით, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს. სასამართლო მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციული წარმოებისას დაცული არ იქნა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნები ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებასთან დაკავშირებით. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლი). ადმინისტრაციულ ორგანოს საკითხის გადაწყვეტისას მტკიცებულებათა მოპოვების გზით უნდა დაედგინა საქმისათვის განმსაზღვრელი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მუხლი 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „წერილობითი ფორმით გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი უნდა შეიცავდეს წერილობით დასაბუთებას“. ამავე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, „ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებზე ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნა გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს“.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 33-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად სასამართლო უფლებამოსილია თავისი განჩინებით მოაწესრიგოს სადავო საკითხი, თუ აღნიშნული ითვალისწინებს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას და არ საჭიროებს საქმის გარემოებათა დამატებით გამოკვლევას, ამასთანავე, საკითხი არ მიეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ

უფლებამოსილებას.

განსახილველ შემთხვევაში სახეზე გვაქვს სწორედ ისეთი შემთხვევა როდესაც, საკითხი განეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის „ღ“ ქვეპუნქტის თანახმად დისკრეციული უფლებამოსილება განმარტებულია, როგორც უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ღ“ ქვეპუნქტის და მე-7 მუხლის შესაბამისად, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა, არამედ მთლიანად უნდა იქნას გათვალისწინებული საჯარო და კერძო ინტერესი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 5.1. მუხლში რეგლამენტირებულია ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილების განხორციელების სავალდებულო პრინციპი – უფლებამოსილების განხორციელება კანონის საფუძველზე, რაც ნიშნავს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკრძალება კანონმდებლობის მოთხოვნის საწინააღმდეგოდ განხორციელოს რაიმე მოქმედება.

6.10 სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს საკითხის გადაწყვეტისას მტკიცებულებათა მოპოვების გზით უნდა დაედგინა საქმისათვის განმსაზღვრელი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, რაც მის მიერ არ განხორციელებულა; კერძოდ: მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს ჰქონდა შესაძლებლობა გაერკვია ამ----- ნა----- ვის ოჯახის წევრის, კერძოდ: გა----- ნა----- ვის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსარჩელისათვის გასაცემლის შეწყვეტის სამართლებრივ საფუძველს, რომლის სამართლებრივი მდგომარეობაც გაუარესდებოდა ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემით. ასევე გასარკვევია, თუ ადმინისტრაციული ორგანოს თანამშრომლის, გი----- ვა----- ლის, სამსახურეობრივი გადაცდომა იკვეთება ოჯახის დეკლარაციის შევსებისას, რომელმაც საბოლოოდ ოჯახისათვის შემწეობის შეწყვეტა და გაცემულის უკან დაბრუნება გამოიწვია, გასარკვევია რა ბრალი მიუძღვით ამ----- ნა----- ვს ამ საკითხში, ასევე გასათვალისწინებელი და გამოსარკვევია, ის საკითხი, რომ ყვარლის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენელი ჭიკაძის ადმინისტრაციულ ერთეულში ე. ხვედელიძე 2019 წლის 18 მარტს გაცემული N32 ცნობით

ადასტურებს ამ----- ნა-----ვის ოჯახის შემადგენლობას, სადაც 7 წევრია და მი----- მუ----- ოჯახის წევრად არ არის მითითებული.

შესაბამისად, საკითხის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია სრულფასოვნად გამოიყენოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და მტკიცებულებათა შეგროვება განხორციელოს კანონით განსაზღვრული პროცედურის ჩატარების მეშვეობით, ხოლო უკვე არსებულ მტკიცებულებებს მისცეს სწორი და კანონშესაბამისი შეფასება.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დარღვეულ იქნა საჯარო და კერძო ინტერესთა ბალანსი, რადგან გამოცემული ადმინისტრაციული აქტით არ დასაბუთდა მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში ამ----- ნა-----ვის მხრიდან რაიმე არამართლობიერი ქმედების ჩადენის ფაქტი, რამაც გამოიწვია მოსარჩელის უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 მუხლის თანახმად, სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდულნი არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით.

სასამართლო განმარტავს, რომ კონსტიტუციის პრინციპებიდან გამომდინარეობს სახელმწიფოს მხრიდან ისეთი სოციალური დაცვის გარანტიების უზრუნველყოფა, როგორიცაა სახელმწიფო კომპენსაციის დანიშვნა კანონით გათვალისწინებული პირობების არსებობისას. ამასთან, სახელმწიფო ხელისუფლების განხორციელებისას, საჯარო დაწესებულებების მიერ თავისი საქმიანობის წარმოების პროცესში საქართველოს კონსტიტუციითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებებით, თუ შეთანხმებებით გარანტირებულ ადამიანის უფლებებს და თავისუფლებებს აქვს პირდაპირი მოქმედების ძალა, რაც ნიშნავს იმას, რომ საჯარო დაწესებულებამ, მისთვის საქართველოს კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების განხორციელებისას უნდა იხელმძღვანელოს კონსტიტუციით აღიარებული და გარანტირებული უფლების (თავისუფლების) ნამდვილი შინაარსით და არ უნდა დაუშვას ამ უფლებით დაცულ სფეროში არამართლობიერი ჩარევა.

ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის 22-ე მუხლის შესაბამისად, ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოების წევრს, აქვს სოციალური უზრუნველყოფის უფლება და უფლება განხორციელოს ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ დარგებში, ნაციონალური მეცადინეობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის მეშვეობით და ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესაბამისად, ის უფლებები, რომლებიც აუცილებელია მისი ღირსების შენარჩუნებისა და მისი პიროვნების თავისუფალი

განვითარებისათვის.

სასამართლო მიუთითებს ევროპის სოციალური ქარტიის მე-12 მუხლზე, რომლის შესაბამისად, სოციალური უზრუნველყოფის უფლების ეფექტურად განხორციელების მიზნით, მხარეები ვალდებულია იღებენ შექმნან და შეინარჩუნონ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა. შეინარჩუნონ სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა დამაკმაყოფილებელ დონეზე, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს ევროპის სოციალური უზრუნველყოფის კოდექსის რატიფიკაციისათვის აუცილებელ დონეს. მიიღონ ზომები სოციალური უზრუნველყოფის სისტემის გაუმჯობესების მიზნით.

„ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ“ პაქტის მე-9 მუხლის შესაბამისად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოები აღიარებენ თითოეული ადამიანის უფლებას სოციალურ უზრუნველყოფაზე, სოციალური დაზღვევის ჩათვლით.

სასამართლო ადმინისტრაციულ ორგანოს უტოვებს საბოლოო გადაწყვეტილების – ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის პრეროგატივას. სასამართლო, ასევე, იმ შემთხვევაში, როდესაც დაადგენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემაზე უარის უკანონობასა და მოსარჩელის სუბიექტური უფლების ხელყოფას, ავალებს ადმინისტრაციულ ორგანოს გამოსცეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, რამდენადაც სასამართლო არ არის უფლებამოსილი თვითონ განახორციელოს ადმინისტრაციული ორგანოსადმი კანონით მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილება.

სასამართლო ასევე მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლზე, რომლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ამავ მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ორგანოს უფლება არა აქვს წინასწარი გამოკვლევის გარეშე უარი განაცხადოს მის უფლებამოსილებაში შემავალ საკითხზე განცხადების ან შუამდგომლობის მიღებაზე იმ საფუძველით, რომ ეს განცხადება ან შუამდგომლობა დაუშვებელი ან დაუსაბუთებელია.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლო განმარტავს, რომ სადავო აქტის გამოცემისას მოპასუხე მხარის მიერ დარღვეულ იქნა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლი, კერძოდ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული წარმოებისას არ არის გამოკვლეული საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება არ არის მიღებული ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

სასამართლო განმარტავს, რომ სამართლებრივი სახელმწიფოს მოთხოვნაა, რომ მმართველობის ორგანოები ქმედებას ახორციელებდნენ შეფარდებითობის პრინციპის თანახმად, რაც გულისხმობს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოების საქმიანობამ არ გამოიწვიოს დასახული მიზნების შეუსაბამო შედეგები. თუ ქმედების განსახორციელებლად რამდენიმე გზა არსებობს, ორგანო ვალდებულია, იხელმძღვანელოს იმ საშუალებით, რომელიც მოქალაქესა თუ საჯარო ინტერესებს მინიმალურ ვნებას მიაყენებს. ასევე, სამართლებრივი სახელმწიფოს არსებობა წარმოშობს პიროვნების კანონიერი ნდობის დაცვის პრინციპს. მოქალაქის რწმენა ადმინისტრაციული ქმედების მართლზომიერებაში უნდა იყოს დაცული.

ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ თავდაპირველი სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით, ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს შეგებებული სარჩელი და სადაო საკითხის გადაუწყვეტლად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით, ბათილად იქნას ცნობილი შეგებებული სარჩელის მოპასუხეების სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 28 მაისის გადაწყვეტილება N0----- ამ----- ნაჟუდინოვასათვის თანხის დაკისრების თაობაზე ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;

სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსის პავლე ცაძიკიძის 2018 წლის 19 ივნისის N0----- მოხსენებითი ბარათი ამ-----ი ნა-----ვისათვის 8000 ლარის დაკისრების თაობაზე;

სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ყვარლის რაიონული განყოფილების უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის ვალერიან ბურდიაშვილის 2018 წლის 17 ივლისის N0----- და 2018 წლის 30 აგვისტოს N0----- წერილები, ასევე 2018 წლის 12 ოქტომბრის N4-- მოხსენებითი ბარათი ამ-----ი ნა-----ვისათვის ფულადი თანხის დაკისრების თაობაზე და დაევალოს მოპასუხეებს სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ ყვარლის რაიონული განყოფილებას და სოციალური მომსახურების სააგენტოს, საქმისათვის არსებითი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტი **ამ----- ნა-----ვის** მიერ საარსებო შემწეობის 8000 ლარის სახაზინო ანგარიშზე დაბრუნების მოთხოვნის თაობაზე, კანონმდებლობით დადგენილი წესით გადაწყვეტილების კანონიერ შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის

თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისაგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი, მე-4, მე-12, მე-19 მუხლებით,

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ ყვარლის რაიონული განყოფილების თავდაპირველი სარჩელი მოპასუხე ამ----- ნა-----ვის მიმართ ზედმეტად დარიცხული საარსებო შემწეობის სახაზინო ანგარიშზე დაბრუნების თაობაზე არ დაკმაყოფილდეს.
2. ამ----- ნა-----ვის შეგებებული სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. სადაო საკითხის გადაუწყვეტლად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლით, ბათილად იქნას ცნობილი შეგებებული სარჩელის მოპასუხეების სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 28 მაისის გადაწყვეტილება N0----- ამ----- ნა-----ვისათვის თანხის დაკისრების თაობაზე ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;
სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს კონტროლის დეპარტამენტის უფროსის პავლე ცაძიკიძის 2018 წლის 19 ივნისის N0----- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის 8000 ლარის დაკისრების თაობაზე;
სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს ყვარლის რაიონული განყოფილების უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის ვალერიან ბურდიაშვილის 2018 წლის 17 ივლისის N0----- და 2018 წლის 30 აგვისტოს N0----- წერილები, ასევე 2018 წლის 12 ოქტომბრის N4-- მოხსენებითი ბარათი ამ----- ნა-----ვისათვის ფულადი თანხის დაკისრების თაობაზე და დაევალოს მოპასუხეებს სსიპ „სოციალური მომსახურების სააგენტოს“ ყვარლის რაიონული განყოფილებას და სოციალური მომსახურების სააგენტოს, საქმისათვის არსებითი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტი **ამ----- ნა-----ვის** მიერ საარსებო შემწეობის 8000 ლარის სახაზინო ანგარიშზე დაბრუნების მოთხოვნის თაობაზე, კანონმდებლობით დადგენილი წესით გადაწყვეტილების კანონიერ შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

2. მხარეები გათავისუფლებული არიან სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ხარჯების გადახდისაგან.

3. გადაწყვეტილება შეიძლება, სააპელაციო წესით გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მის. თბილისი, გრ. რობაქიძის ქ. № 7^ა) მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის ჩაბარებიდან 14 (თოთხმეტი) დღის ვადაში ყვარლის მაგისტრატი სასამართლოს მეშვეობით (მის.ქ. ყვარელი , ილ. ჭავჭავაძის ქ. № 78).

მოსამართლე:

ნუნუ ნემსიწვერიძე